

Naujienu Antroji Dalis

NR. 495

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XV METAI

Nuostabūs įvykiai knygų sandėlyje

SONĖ TOMARIENĖ

1.

Buvo Kūčių naktis. Vėlai užtrukusi Kalėdų eglutės iškilimėse, pustekiniaus skubėjau namo. Kad būtų greičiau, pasukau skersgatviu. Bažnyčios bokšte ding-dang suskambėjo laikrodžiai. Vienas, du trys... dvylika. Pati dvylika! Tai jau Kalėdos! Apsišvalgiau: kam palinkėti linksmų švenčių? Niekur nebuvo jokio žmogaus, tik prie vieno kiemo varčiukų tupėjo juoda kačiukė.

— Linksmų Kalėdų, katyte!

Katė suniauzgėjo, persėdėjo varčiukus ir pradėjo. Tuo pačiu laiku išgirdau keistus garsus. Kazin kas lyg verkė, lyg šnekėjo, šaukė... Sustojau ir įsiklausiau.

— Oi, oi, vargšė aš, vargšė! Ajajai, koks aš nelaimingas! Čūūū... ajajai...

Na, tiktai dabar! — Kas čia taip graudžiai verkia, ir dar Kalėdų naktį, kai visi žmonės džiaugiasi ir linksmiasi? Geriau įsiklausiusi, supratau, kad verkia kaip tik už tų senojo namo durų, kur stovėjau. Stumtelėjau duris — jos ir prasivėrė. Eiti vidun, ar ne? Atsargiai žvilgtelėjau: viduje buvo visiškai tamsu. Įsidrąsinusi žengiau žingsnį ir paklausiau:

— Kas atsitiko? Kodėl verkiate?

— Čiukš visi balsai ir nutilo.

— Čia verkė? — Vėl paklausiau.

— Tai mes, tai mes! Tai mes verkėme! — ploni ir storesni balsai atsiliepė iš tamsos.

Aš įėjau vidun ir, grabaliodama aplink sieną, ieškojau elektros mygtuko.

— Kas jūs? Kodėl tamsoje sėdite, elektros neužsidegate? Vėl visokie balseliai sucypė suriko iš visų kampų:

— Aš Rapoliuskas Gelžinis, aš Jonis Mažrimukas, mes iš Viltrakių, mes iš Karališkių, mes iš Jurbarko, aš, aš, mes, mes...

— Palaukit, vaikučiai, palaukit! Ne visi kartu, nes nieko negaliu suprasti. Pirmiausia turime uždegti šviesą ir pamatyti vienas kitą.

— Šviesos nėra, — paaiškino balsas kairėje. — Lemputė perdegė vakar naktį, o naujos šeimnininkas neįsuko. Nereikia, sakė. Per šventes krautuvė vis tiek uždaryta.

— Krautuvė? Kokia krautuvė?

— Knygynas.

— Ar čia knygynas?

— Ne, čia ne knygynas. Knygynas prieky. O čia knygų sandėlis.

— Na, tai gražiausia! Tai ko jūs, vaikučiai, knygų sandėly sėdite, ir dar tamsoje? Ko neinate namo? Juk Kalėdos, eglutė dega, visi džiaugiasi...

Vos tik tuos žodžius ištariau, ar nepradės vėl jie verkėti, dejuoti...

— Susimildami, nustokit verkę! Širdį savo raudomis plėšote!

Aš ne juokais pabūgau. Jeigu tai būtų buvusi Vėlinių naktis, tikrai manyčiau, kad tai vėlės klajūnės verkia, vaidenasi... Bet dabar Kalėdos, džiaugsmo naktis...

— Nebijok, — pasigirdo švelnus balsas dešinėje. Tenai žybtelėjo žalsva švieselė. Aš įsmeigiau į ją akis. Švieselė blyktelėjo, užgeso ir vėl žybtelėjo.

— Ai, negaliu nei rankos pajudinti, — liūdnai sudejavo tas pats balsas. — Taip esu prislėgta, prispausta...

— Kas tave, širdėle, taip slėgia?

— Lapai, lapai, šimtai lapų... Ateik, išvaduok! Eikš, nebijok!

— Eik, eik! Išvaduok! Nebijok! — iš visų pusių suskambėjo vaikiški balsai.

Ištiesiau virpančią ranką dešinėn. Eik tai, eik, bet ką tamsoje prieisi? Betgi Kalėdos, šventa naktis, jokios baidyklės nevaikščioja, nėra ko bijotis... Taip save raminama, paėjėjau keletą singisnių dešinėn. Apsigraibydama, čia kažin kokią dėžę, čia vėl kokius popierius užčiuopdama, pamažu ėjau žalsvosios švieselės pusėn, kuri kartas nuo karto sumirgėdavo prieš mane.

Priėjusi arčiau pamačiau, kad švieselė ne žalsva, kaip man iš tolo pasirodė, bet gelsvai auksinė ir sklinda iš kažkokio plyšelio. Įsidrąsinusi ištiesiau ranką ir pačiuopinėjau. Tai buvo plaukai! Tai švietė auksiniai, ilgi plaukai, išdrykė iš krūvos popierių.

— Kokie puikūs plaukai! — nustebau. — Kieno šitie plaukai?

— Tai mano plaukai, — tarė tas pats ramusis balsas. — Patrauk smarkiai už jų, ir mane išvaduosi.

— Traukti už tų gražiųjų plaukų? Širdužėle, tau skaudės!

— Nesvarbu. Iškentėsiu. Tik trauk mane laukan iš šitos knygos!

Iš knygos? Nemačiau jokios knygos. Arčiau prisikišusi pamačiau, kad plaukai (Tęsiny 3-me psl.)

Dienų Skeveldros

Snieguriauna. Taip su vėju, tremties ir ėmėsi direktoriauti Berlyno teatrui, bet... Rytų zonojė.

Beje, Hamburgo teatras (su pasisekimu) stato Brechto dramą "Šventoji Joana skerdykloj". Veiksmas vyksta vienoje Chicago, Ill., skerdyklų depresijos metu. Joana-Salvation Army narė — neįtikinusi bedarbių ir neįtikinusi "Mėsos Karaliaus" — žūna sniego pūgoj. Brecht, be kita ko, parašė: "Dreigroschenoper", "Furcht und Elend des Dritten Reiches", "Der Verwundete Sokrates". Vienas iš Brechto veikėjų kalba:

"Menkystė, pasirinkdama sau vyriausiąją būstinę, nekreipia dėmesio nei į rasę, nei į klasę, anei kontinentą, taipgi į režimą".

Įsiskaitykite ir spėkite, kas autorius šių didžiai teisingų (bet mūs, tremtinių, pamirštų) minčių:

"Besikėsinaš į savo artimo širdį ir sąžinę tikrai yra mūsų tautos savumų, mūsų tautos kūrybinių šaltinių naikintojas. Tarytum tos ar kitos politinės organizacijos ar sąjungos nario bilietas yra jau įrodymas, kad bileto savininkas yra geras tėvynės sūnus, taurus patriotas, doras lietuvis, o bileto neturįs — blogas lietuvis".

"Ne ideologinė diferenciacija baisi, — bausis sektantiškas sukempėjimas doktrinose ir formulėse. Ne ideologinis skaldymas mūsų kultūrai yra žalingas, — žalingas ideologinis nepakantumas, žalingas individualybių niveliavimas pagal nacionalsocialistišką komunistišką receptą".

Taigi, taigi. Šių minčių autoriumi yra Balys Sruoga. Jo Raštų anapus išėjo 6 tomai, bet šių minčių redaktoriai pabijoję skelbti.

Karemune, kaip ir visoje Afrikoj, žmonos nusiperkama ta kaina, kurią nustato jaunosios tėvai. Bet tempora (laikas), temperuojasi (apsinešioja, blunka)... Vienas reformų šalininkas (kažkoks Luė Ledoux Tang) išdirbo planą, pagal kurį, laikui bėgant, dabarnykštės vedybos bus sužmogintos. Pagal Tango "taktą" turėtų būti toks žmogų Afrikoje kainaraštis:

1) Jaunoji, kuri dar nepradusi skaistybės, ir kuri yra

(Tęsiny 2-me psl.)

Brecht draustas dėl to, kad po II Pasaulinio karo grįžo iš

(Tęsiny 3-me psl.)

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

Spaudos naujienos

baigusi universitetą, atseina 15,000 frankų pinigais ir 5,000 frankų dovanomis; 2) jei diplomantė nebėra skaistybėje, tėvams temokama 10,000 frankų pinigais ir 5,000 frankų dovanomis. Pigiausia žmona neturėtų "kristi" iki 7,500 frankų pinigais ir 2,500 frankų dovanomis.

Lenkijos užsienių reikalų ministerija II Pasaulinio karo išvakarėse buvo įvedusi specialią budėjimo tarnybą: klausyta radijo ir t. t. Ir kasgi? Pirmoji karo žinia buvo gauta ne iš specialiosios Tarnybos, bet... iš žurnalisto Mariusz Golez, kuris išgirdo nacių šūvius į Westerplatte.

Kai tarnyba ("nedelsiant") susirūš su JAV ambasadoriumi Lenkijai, ans žinią jau buvo gavęs iš... Washington, D. C. ir — spėjęs susirūšti su profesijos kolega Paryžiuje (amb. Bullitt'u).

Beje, karo atvejui Lenkija numatė telefono-telegrafo langą į pasaulį pro... Vilnių.

Paryžiaus kritikas Gavotti (rašas) kaip "Clarendon", "Time" pranešimu, susibylinėjo su vienu pianistu, kuris jį užpuolęs, apmušęs ir sužalojęs klausą. Pianistas gynėsi, kad Gavotti už recenzijas (jei palankios) imas riebią pinigų sumą, ir jis, nebūdamas turtingas, iš anksto pasmerktas blogoms recenzijoms. Bylą nutraukė pats prokuroras. Ans paklausė Gavotti advokatą: — ar kaltintojas galįs naudotis socialine globa ir aprūpinimu? Gavęs teigiamą atsakymą, tarė: "Kreipkitės į socialinio aprūpinimo įstaigą, nes teisme minimasis "nelaimingas atsitikimas" (suprask: sumušimas) įvyko darbo metu (koncerto salėje)..."

Maudžia išterpti ir Gerb. Skaitytojus įspėti, kad kas kartas labiau įsisinga. Ir su veju. Kaip gražu žiūrėti į žiemos eismą, žinia, žiūrint pro... šiapus langą...

J. Cicėnas

Post scriptum:

Paryžiaus lenkų mėnraštis "Kultura" Nr. 10/144 įdėjo S. W. Kozłowski'o pastabas "Przegląd niemiecki". Ir ten, tarp kita ko, rašo, kad

lygia greta su didelėmis atmainomis Vokietijoje įsitvirtina Rytų Europoje ir visi istorinių procesų rezultatai, kurie 1940—1950 m. būvyje staigiu būdu atskyrė lenkus nuo ukrainiečių, gudų, lietuvių ir vokiečių; procesų, kurie polszczyzną (lenkų kalbą, lenkų būdą, apskritai — visa, kas lenkiška! J. C.) iš rytinių kolonizacinių plotų radikaliai nušalė už Buko ir Sano...

Ar šie procesai — klausia pastabų autorius: — įmanoma bėpakeisti? Ar lenkai gali

— B. Jonaitienė parašė gyvą straipsnelį apie bundančią gamtą New Yorke einančiame rusų dienraštyje Novoje Ruskoje Slovo. Vaizdžiai aprašyta, kaip Indianos pakelėje ežys pasmaugė apie pusės metro dydžio gyvatę, ir kaip vėliau plėšrus paukštis ją atėmė iš ežio.

— Spalio pabaigoje labiausiai amerikiečių perkama knyga buvo laikraštiniuko Drury parašytas romanas "Advise and Consent", vaizduojas kongreso atstovų gyvenimą.

— V. Andrusis rengiasi važiuoti Lietuvon. Rojus Mizara iš Lietuvos parašė Andrusiui laišką, kuriame Andrusio giminiečiai kviečia "Vilnius" redaktorių šrįžti į gimtąjį kraštą ir pasižiūrėti, kaip dabar jie ten gražiai gyvena. Andrusis sesers kvietimą išpausdino "Vilnyje". Andrusis daugelį kvietimų gavo vykti į Lietuvą, bet iki šio meto neturėjo drąsos leistis kelionėn, bet dabar, atrodo, kad jau ryžosi važiuoti.

— Okupuotoje Lietuvoje daugiausia vaikų pagimdžiusiom Vladzei Čekanauskienei ir Anai Dubrovskai suteikti vaisingų motinų titulai ir joms pasiūsti specialūs pažymėjimai, pasirašyti Paleckio ir Šumausko.

— Sovietų istorikas V. Pašuto parašė, o komunistai išleido rusišką knygą apie Lietuvos valstybės sudarymą.

galvoti sugrįžti į anapus Bugo ir Sano, į Rygos traktato (nustatiusio TSRS ir Lenkijos teritoriją!) sienas?

Ir toliau S. W. Kozłowski teigia, kad žymi lenkų dauguma apie tokias įsvetimas (lietuvių, gudų, ukrainiečių) žemes sugrįžimo galimybes rimtai nebegalvoja. Girdi, jei kas lenkų dar tebefantazuoja pasitikti ant Oderio ir — grįžti į Vilnių ir Lvovą, o gal ir toliau į rytus pasistumti, bet abejojančiųjų skaičius, nepaisant ko gudriausios propagandos, atga, ir augs, — baigia S. W. Kozłowski savo atviras ir drąsias pastabas.

Sveikiname visa, kas eina į lietuvių ir lenkų, kaip kaimynų, sąvitarpinį sugyvenimą ir susiklausymą.

— Irena Sidaugienė Lietuvoje paskelbta geriausia Linkuvos karvių melžėja, o Rojus Mizara geriausias rublių melžėjas. Nei vienas ekskursantas nesugebėjo išgauti iš vargstančių kolchozininkų tokių didelių sumų, kokias gavo Mizara.

— Vasarą važinėjo po Lietuvą studentai tautosakininkai dainų, patarlių ir priežodžių rinkti. Studentus prižiūrėjo docentas Z. Slaviūnas ir filologas Vl. Grinaveckas.

— P. Pūkys parašė Klaipėdos miesto istoriją, siekiančią 700 metų senovę.

— Samdomiems plunksnagraužiams Lietuvoje įsakyta garbinti Liudą Girą. Šis pas komunistus perbėgęs tautininkas jau yra miręs, bet 75 metų jo gimimo sukakties proga rašomi eilėraščiai, kalami biustai ir ruošiami straipsniai.

— Lietuvoje rusai turi sudarę 250 istorikų propagandistų. Kompartijos Centro Komitetas suvežė šiuos "istorikus" į Vilnių, kur maskviškoji Ivanova jiems aiškino, kaip reikia kraipyti istorinius faktus.

— Margeris ilgai susirašinėjo su okupantais, o vėliau vedė asmeniškus pasitarimus dėl "šliuptynių". Bolševikai norėjo įsivilioti senuką į savo pinkles, bet pats šliūpas jiems buvo trefnas. Juk niekam ne paslaptis, kad šliūpas bėgo nuo bolševikų, kaip nuo choleros. O prieš mirtį pareiškė, kad niekas nedrįstų jo kaulų vežti į pavergtą Lietuvą. Šliūpo palaikai buvo sudeginti. Kad bolševikai jų nepagrobūtų, tai jie atvežti į Ameriką ir palaidoti Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Reikėjo ieškoti kompromiso: patenkinti Margerį ir neminėti šliūpo. Okupantas gudrus, jis apgavo šimtaprocentinį šliūptarį. Autoriui sutikus, šliūpas iš Margerio knygos išvarytas už jūrų marių, o pati knyga išleista Vilniuje.

— Vilniuje leidžiamas "Literatūra ir menas" labai patenkintas, kad prof. St. Kėlupaila, aprašinėdamas Nemuno potvynius, naudoja pračiais metais Vilniuje išleistą medžiagą.

— Latvis rašytojas Janis Rainis - Pliekšans 1897 metais gyveno Panevėžyje. Dabar tuose namuose veikia rusų teis-

mas lietuviams teisti. Prie tų namų sienos pračią mėlą prikalta lenta, kurioje pasakyta, kad tame name gyvenęs ir dirbęs Janis Rainis.

— Nikitos Chruščiovo kalba Maskvoje vykusiame trečiame sovietams tarnaujančių rašytojų suvažiavime "nubrezė literatūrai gaires į dar didesnius laimėjimus" — tvirtina J. Šimkaus ir A. Venčlovos redaguojama "Pergalė".

"Dabar, kai mūsų kolūkinis kaimas pergyvena naujų pasiekimų, naujo, dar veržlesnio žengimo į priekį laikotarpį, patyrusių rašytojų apybraižininkų žodis būtų labai svarus ir reikšmingas" — tvirtinama tame pačiame "Pergalės" numeryje. Atrodo, kad į kolchozus suvarytiems žmonėms teks daugiau dirbti, o atlyginimas bus dar mažesnis. Privačiuose laiškuose jau pranešama, kad kai kuriose vietose į kolchozus suvarytieji ūkininkai turi kolchozams atiduoti paskutines savo karves, kiaules ir vištas. Lietuvos rašytojus bandoma įkinkyti į galutiną lietuvių apnuoginimo darbą. Okupantui reikalingi gabūs apabraižininkai, kurie bandytų įtikinti lietuvius, jog geriau pasilikti be karvės ir be pieno, negu turėti savo galvijėlį.

Prie viršuje minėto reikalavimo pridėdams dar šis: "Reikalinga, labai reikalinga karštas, kovingas, mobilizuojantis apybraižininko išterpimas į šių dienų verdantį darbą, į tuos pertvarkymus, kurie kasdien vyksta kiekviename rajone, kiekviename kolūkyje". Kiekvienas kultūrinėje srityje su okupantais bendradarbiauti norįs lietuvis turi progos dar kartą apgalvoti apie projektuojamą bendradarbiavimą.

— Alg Skinkys parašė eilėraščius "Usnys" ir "Vinys". Iš visos bolševikinės makulatūros, pridengtos "poezijos" vardu ir varomos per kelis laikraščius, šie du eilėraščiai yra vieninteliai poetiški kūriniai. Tenka stebėtis, kaip šimkus, nieko nepridėjęs, leido juos spausdinti.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

PRAPLEČIAMA SU GERESNIU PATARNAVIMU MŪSŲ AUGANČIAI KLIENTŪRAI.

Nelauk paskutinės minutės. Siųsk švenčių dovanų siuntinius dabar.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(Licensed by Intourist)

PAGRINDINĖ ĮSTAIGA:

39 — 2nd Avenue
NEW YORK 3, N. Y.
AL 4-5456-7

161 Main Street
PATERSON 1, N. J.
MU 4-4619

SKYRIAI:

2076 Sutter Street
San Francisco, Cal.
Flmore 6-1571

1015 E. Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
HU 1-2750

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

NIEKO EXTRA NEREIKIA MOKĖTI

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

dryksta iš rudu popieriumi suvynioto ryšulio, kurio kampas įplyšęs. Įkišau plyšin ranką ir praplėšiau rudą popierių. Jame buvo suvyniota gal penkiasdešimt ar daugiau knygų. Tuoju ištraukiau vieną. Viršelyje buvo išpiešta kažin kokia mergaitė ar karalaitė — sunku buvo tamsoje įžiūrėti. Tik pamačiau vieną žodį: pasakos. Tuoju sklyst ir atskleidžiau knygą kaip tik toje vietoje, iš kur drėko šviečiantieji plaukai. Saulužyte tu mano! Toks spindėjimas pasklido iš knygos, kad aš paleidau ją ir abiem rankom užsiėmiau akis.

— Ačiū tau, sese, — šilta švelni rankutė palietė manąją. Atmerkusi akis, ant knygos pamačiau bestovinčią mergaitę su šviečiančiais plaukais.

— Ačiū, kad išvadavai mane, — pakartojo ji vėl.

— Ir mus, ir mus! Išvaduok ir mus! — sucipo sukliko vaikiški balsai.

— Palaukit, draugužiai, — tarė mergaitė, — nesūkaukit, nusiraminkit. Dar minutėlę kantrybės.

Niėnieko negalėjau suprasti! Kas ta mergaitė? Kas tie vaikai? Kolėl išvaduoti? Jau norėjau klausti šviesiaplaukę, kai ji pati, maloniai šyptelėjusi, pakėlė rankutę.

Viską paaiškinsiu. Tik dabar turiu savo mielus draugus gelbėti. Sėsk, mieloji, ant šitos dėžės ir palūkėk.

Nuraminta jos malonaus balso ir gerųjų akių, atsisėdau ir laukiau, kas toliau bus.

Mergaitė nūsūkė, abiem rankom nuvertė palaidus plaukus ant nugaros. Kokie ilgi ir gražūs buvo tie jos plaukai! Rodos, pajutusi mano žvilgsnį, ji vėl atsisuko.

— Atsiprašau, bet matau, kad manęs neprisimeni. Aš — Saulytė.

Saulytė! Žinoma, kad Saulytė! Ir kaip aš iki šiol nesupratau!

— Saulyte! Kaip man smagu tave susitikti! O aš esu...

— Mano krikštamotė! — šyptelėjo Saulytė. — Kaipgi savo krikštamotės nepažinčiau!

Ji smagiai susijuokė, pasilenkė ir, praskleidusi mano numestąją knygą, kažin ką ištraukė iš jos lapų. Kai pasisuko šonu, rankoje syšvytravo žirklys.

— Saulyte, vaikeli! Ar vėl kasas žadė kirpti? Palauk!

— O ne, ne. Žirklys visai kam kitam. — Ji, vėl papurčiusi plaukus, kurie lyg aukso upelis nutekėjo jai nuo galvos iki kojų, nuėjo prie dėžių.

Čiukš čiukš čiukšėjo žirklys. Šnikš šnikš šnarėjo kerpamas popierius.

— Na, šok laukan, Jonai skautuk, gatvės berniuk! — tarė Saulytė. Ji praskleidė raudonais viršeliais storoką knygą, kurią ištraukė iš vyniojamojo popieriaus, ir iš

knygos iššoko ant grindų vikrus berniukas, skautiškai apsirengęs. Iššokęs apsižvalgė, sugriebė Saulytę už liemens ir apuko smagiai, kad jos plaukai išsiskleidė, lyg kokias auksinė vėliava.

— Ei, Saulyte! Puiki tu draugė, nors ir mergaitė! — šūktelėjo jis. Vikriai pasilenkęs, iš raudonosios knygos ištraukė blizgantį skautišką peilį.

Saulytė vienoje pusėje savo žirklelėmis, o Jonas kitoje savo peiliuku tik karpė, tik piaustė, raižė kartonus, dėzes, vyniojamuosius popierius, traukė iš jų baltas, melsvas, žalsvas, rudas, rausvas, pilkas knygas. Prieš mano akis mirgėjo didelės ir mažos viršelių raidės, juodi, raudoni, žali paveikslai, šnarėjo sklaidomi knygų lapai, trinkėjo šokinėjančių iš jų mažų ir didelių vaikų žingsniai. Ką ten sakau — vaikų! Ne vien tik vaikų: iš vienos tokios rusvos knygutės lėtai žingsniais iškrūpštino keistai apsirengęs senas kareivis su krepšiu, iš kitos toks baltašvaris, lyg koks daktaras, iš trečios jauna graži mergaitė su aukso vainiku ant galvos... Aš tik žiūrėjau akis išpūtusi!

— Sveiki, sveiki! Sveikas, Joni Mažrimuk! Kaip tau se-

kasi, Rapoliuk? Lenkiuosi Jūsų Didenybei! Linksmų Kaldėdu, Petrai Sirvokai! Kas naujo danguje?

Jie šnekėjosi, sveikinosi, linksėjo, glamonėjosi, bučiavosi — man ir galva apsisuko bežiūrint. Pakampiais slankiojo kažin kokie keisti sutvėrimai; lyg su uodegomis, lyg

su ragais. Sunku buvo įžiūrėti, nes Saulytei plaukus nuskus, tolimieji kampeliai skendo tamsoje.

Aš užmiršau ir šventes ir namus — tik žiūrėjau žiūrėjau! O širdyje vis kirbėjo klausimai: kas jie? ko čia susirinko? kas toliau bus?

(Bus daugiau)

ISIGYKITE LSS LITERATŪROS FONDO

gražiai išleistas mūsų tautos atgimimą vaizduojančias knygas!

S. KAIRIO, LIETUVA BUDO, 416 psl. — kaina	\$5.50
K. BIELINIO, DIENOJANT, 464 psl. — kaina	\$6.00
K. BIELINIO, PENKTIEJI METAI, 592 psl. — kaina	\$6.00

Knygos kietai įrištos ir iliustruotos.

Isigykite jas įvairių progų dovanoms!

Jas gausite NAUJIENOSE ir Lit. Fonde šiuo adresu:

**K. BIELINIS, 70 Fifth Avenue, 9th floor,
NEW YORK 11, NEW YORK****PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU**APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMĄ.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

**CHICAGO SAVINGS
DABAR MOKA****4% ANT VISŲ
TAUPYMO SKYRIŲ****KVIEČIAME VISUS PAS MUS**

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, aukštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Chicago Savings didesniajam taupytojų patogumui atdara 3 vakarus savaitėje iki 8 val. vak.: pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį.

MŪSŲ TURTAS VIRŠ \$37,000,000.

**Chicago Savings & Loan
Association**

6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois

Tel.: GROvehill 6-7575

Atdara: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

V. LUKSINIS

LAIKO LAPAI

Prieš dešimt metų atvykęs Amerikon ir gavęs darbą, nuėinu vienon įstaigon sutvarkyti socialinio draudimo (social security) reikalus. Kitais žodžiais — gauti numerį. Prie langelio, irgi tuo pat reikalu, stovi dar lietuviškos gamybos rūbais apsitaisiusi moteriškė, už rankos belaukanti kokių 5 ar 6 metų mergaitę. Girdžiu, su "klerku" aiškinamasi labai sunkiai, mat — ta anglų kalba... Prieinu arčiau. Nors ir pats tik kelis žodžius angliškai lauždamas — padedu tai moteriškėi išgauti reikiamą dokumentą; sutvarkiau savo reikalą ir išeiname į koridorį. Čia arčiau susipažįstame. Moteriškė, pasirodo, kaunietė ponė, vyrą rusams nužudžius, su kukrele, tada dar beveik ant rankų, apleido Lietuvą. Namus ir turtus paliko savo tarnaitėi. Dabar, čia Amerikoje, gavusi tarnaitės darbą sponsoriaus šeimoje, pradėjo gyvenimą iš antro galo. Ir aš pats, iki tol nematęs kaip išrodo bet kokio fabriko vidus — buvau tik gavęs labai nešvarų ir chemikalais smirdantį darbą vienoje dažykloje ir todėl irgi su "entuziazmu pradėjau naują karjerą". Abu padėjavome, palingavome galvomis, pasiguodėme ir, nuoširdžiai atsiveikinę, išsiskyrėme. Ir taip kuriam laikui, šiame naujajame pasaulyje, dingome, — vienas po šluota, kitas po fabriko ratus...

Laikas vertė vis naujus lapus, metai bėgo. Tai vienur, tai kitur kartkartėmis matydama aną moteriškę. Trumpai ir šnektelėdavome. Ir ji, kaip ir aš, jau buvome pakeitę darbus, į geresnius, švaresnius, pelningesnius. Galiausiai net kelerius metus nei jos, nei dukters nemačiau.

Bet štai aną dieną, lygiai po 10 metų ir 10 dienų nuo mūsų pirmojo susitikimo socialinio draudimo įstaigoje, viename lietuviškame parengime, sutinku tą pačią moteriškę su dukra. Oh, brother! Ponė — vėl ponė, pilna to žodžio prasme (bent iš išvaizdos): suknia balinė, per petį minkas, nagai lakuoti, pirštai žieduoti, plaukai banguoti, veidai pudruoti, gerų kvėpalų dvelkimas — pridūoda jai dar daugiau šarmo. Kągi! — Nieko panašaus į aną, prie langelio stovinčią moteriškę.

Šalia stovi ir ana mergaitė — dabar jau, tur būt 17-ka metų panelė. Gražiai naujus, puikiai išauklėta, puošniai aprenpta, gražių — grakščių manierų, švelnaus balso ir linksmo - šviesaus veido, nors dėk prie širdies. Tikra gražuolė. Ilgai ir stoviniuoti jai neteko: prisistatė kažkoks jaunikaitsis ir abu nubangavo slidžių parketu cha-cha sūkurinose. Mudu, senesnieji, pokalbį tęsėme toliau, prie baro, vynu palaistydami dešimtmėčio sukaktį nuo pirmojo susitikimo. Ponė, pasirodo, jau dirba vienos kompanijos įstai-

goje, uždirba kiek mažiau negu fabrike (kur porą metų yra išdirbusi), bet sąlygos ir aplinka kita, žmonės įstaigoje jau kili negu fabrike ir tai lengvina visą buitį. Dukra — studijuoja mediciną ir dalinai muziką, ir dar vakarais kiek dirba universiteto valgykloje. Žodžiu, per tą dešimt metų viskas buvo žymiai pasikeitę geronjon pusėn. Bet ponė vis tiek skundžiasi, kad sunku, kad reikia dirbti, reikia išsėdėti ilgas valandas ir t. t. Pasirodo dirbanti kartotekoje, kartais gauna perversti tūkstančius lapų, kol suranda kokią žuvusią pavarę ir t. t. ir t. t. Bet, esą, pakankamai laiko ir kava gerti (darbo metu), ir nagams lakuoti (čia pat įstaigoje), ir "paplelkavoti" su "frendkomis", ar kai kuriomis dienomis net ir kokį trumpą romanėlį perskaityti. Ir vis sunku...

Kalbant apie tai, kad sunku dabar įstaigose dirbti, verskime geroką pluoštą laiko lapų atgal, į anuos "senus, gerus laikus" ir pažiūrėkime kaip tada buvo "lengva" panašiose įstaigose dirbti. Štai po mano ranka vienos kompanijos taisyklės iš 1872 metų, savo raštinės tarnautojams:

1. Raštinės tarnautojai kasdien šluoja grindis, nuvalo dulkes nuo baldų, lentynų ir parodomųjų langų.
2. Kasdien pripildo žibalinės lempas, išvalo stiklus ir sutvarko knatus.

3. Kiekvienas tarnautojas atsineša po viedrą vandens ir pintinę anglių — dienos reikalams.

4. Rašomąją plunksną nuplauti reikia labai atidžiai. Pasmaillinti gali kiekvienas pagal savo nuožiūrą. (Čia turima galvoje žąsies rašomoji plunksna. V. L.)

5. Ši įstaiga bus atidara nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, kiekvieną dieną, išskyrus Sabbath, kurią dieną bus uždaryta. Laukiu, kad kiekvienas tarnautojas tą dieną sunaudos lankydamas bažnyčią ir dosniai aukodamas Dievo reikalams.

6. Tarnautojams vyrams bus leidžiama išeiti anksčiau vieną vakarą per savaitę pas mergas ir du vakarus tiems — kurie reguliariai lanko bažnyčią.

7. Po 13 darbo valandų įstaigoje kiekvienas tarnautojas privalo skaityti bibliją ar kitas geras knygas.

8. Kiekvienas tarnautojas privalo nuo kiekvienos pėdės (algos) atidėti atitinkamą dalį tiems laikams, kai jis pasens, kad nepasidarytų našta geriau pasilaikantiems.

9. Kiekvienas tarnautojas, kuris rūko ispaniškus cigarus, vartoja degtinę bet kokia forma, skutasi skutykloje, dažnai lanko karciamas ar viešas sales — duos pakankamo pagrindo įtarti jo vertę, pastangoms, atsakomybei ir nuoširdumui.

10. Tarnautojas, kuris mano tarnyboje savo pareigas bus ėjęs ištikimai ir be nusizengimo per penkis metus, bus buvęs dosnus ir atidus savo religinėms pareigoms ir kuris savo bendradarbių bus vertinamas kaip stiprus ir tiesus bei teisingas pilietis — gaus penkių centų atlyginimo pakėlimą dienai, atsizvelgiant į tai, jei biznio pelnas leis tai padaryti.

Būk vertas Tavo samdos. Zachary U. Geiger, Sole Proprietor Mt. Cory Carriage and Wagon Works.

April, 1872

Tai gi — taip buvo "lengva" dirbti anais senais, gerais laikais...

Under new Ownership:
PIZZA BY FASANO
GERALD MICHELS, PROP.
2808 W. 55th St. PR 8-4030

- Pizza ● Italian sandwiches
- Ravioli ● Spaghetti

BREAKFAST AND BUSINESS MEN'S LUNCHESES SERVED DAILY.

Hours: Daily 8 AM to 1 AM
Friday and Sat. 8 AM to 3 AM
Sunday 5 PM to 1 AM
We deliver Also table service

CHICAGO SVARIAUSIAS IR MODERNISKIAUSIAS DARZAS
BUČODARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

GRADINSKAS
1960 METŲ TV APARATAI
išsimokėtina. — Priimam senus.
RADJAI, FONOGRAFAI,
VOKIŠKI APARATAI.
PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Visi programai iš WOPA,
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki
penktadienio 10—11 val. ryto
Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto
VAKARŪSKOS: pirmad. 7 val. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, NOVEMBER 14, 1959

\$500 iki \$1500 nuolaidos ant naujo 1959

Chrysler - Plymouth - Imperial

Daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių.

Galima nupirkti be pinigų — išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL - TRIUMPH

SALES — SERVICE

4030 Archer Avenue -- Tel: Virginia 7-1515

Didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių įstaiga.

Budrik Furniture

3241 So. Halsted Street

FURNITURE MART PAVYZDŽIAI

kiti pavyzdžiai turi būti parduoti.

SUTAUPYKITE NUO 30% IKI 60%.

3 kambarių baldų komplektas, kainuoja \$445 — dabar	\$267.00
Kitas 3 kambarių komplektas: 2 gab. gyvenamojo setas, cocktail stalas, 2 step stalai, miegamojo setas, dvigubas dresseris, veidrodėlis, bookcase lova, pritaikyta skrynia, matrasas, box springs, gaminis pečius, pertaisytas šaldytuvas, lempos, linoleum ir paveikslai — viskas už	
2 gab. svečių kambario setas — buvo \$179 — dabar	\$89.00
2 gab. svečių kambario setas, Pullman, buvo \$410 — už	\$235.00
3 gab. sectional, turtinai apdengtas, nupigintas	\$149.00
Double duty sofa, dviem miegoti, skoningai stiliuota	\$129.00
4 gabalų dailus miegamojo setas	\$119.00
4 gabalų double dresser setas, nupigintas	\$199.00
7 gabalų liuksusinis valgomojo kambario setas	\$119.00
5 gabalų dinette setai, parinktinų spalvų	\$29.00
Dailūs 7 gabalų dinette setai	\$59.00
9x12 Linoleum	\$3.50
9x12 Vilnoniai kaurai	\$39.95

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9:00 val. Sekmad. nuo 12—5.

Budriko radio programos iš stoties WHFC, 1450 kil. sekmadieniais 2:15 val. po pietų.

(Išsitys iš 6-to pusl.)

apsiėviete. Apie juos esą daugiau ir geriau kitų parašyta, negu jie patys yra parašę. — Paskaitinę dalį susirinkimo, kuriam pirmininkavo *Vytautas Babušis*, užbaigė *Gabrielius Gedvila*, keliais žodžiais charakterizavęs dvidešimtąjį amžių ir mūsų vietą jame.

SAVE BY MAIL — EARN MORE!
WHERE THOUSANDS SAVE MILLIONS!

5% SAVINGS FINANCIALLY INSURED

Send check or money order today. Free gifts with account. Accounts opened by 20th, earn from 1st. Dept. DZ

COMMERCIAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
3000 Chesapeake Blvd., Baltimore, Md.
131 N. HOWARD STREET, BALTIMORE, MD.
5517 GEORGIA AVENUE, SILVER SPRING, MD.
7911 WISCONSIN AVENUE, BETHESDA, MD.

ASSETS OVER \$4,000,000.00

AR-THRY-GO TEPALAS

Mažina gėla ir skausmus.

Vieną sykį pavartoję AR-THRY-GO, vartosite jį nuolat, kai patirsite jo nepaprastą pagalbą visos šeimos sveikatai. Stebuklingai pašalinami raumenų skausmai, neuritas, artritas ir kiti reumatiniai skausmai.

Sumažina uždegimo ir persalimo skausmus. Išsirašykite dar šiandien. Normalaus didumo \$1.25. **HUSSEY DISTRIBUTING CO.** Dept. A. F. 115 Broad St., S. W. ATLANTA, GEORGIA

Genuine Cherokee Indian **BULL WHIP**

Strong, durable hand made by Cherokee Indians

— Genuine Tan Rawhide leather, hardwood handle — Best quality at the lowest prices. Guaranteed satisfaction.

ORDER TODAY

5 ft. Bull Whip \$1.65 ppd.
7 ft. Bull Whip \$1.98 ppd.
8 ft. Bull Whip \$2.93 ppd.

Cherokee Pet Farm, Dept. A. F. P. O. Box 31, Blacksburg, S. Carolina

Tasty Gifts to Treasured Friends

Smoked Turkey

Breast of Turkey

Write for spec. prices on quantity lots **Smoked Turkey** - Hickory smoked to Juicy Tenderness and Magnificent flavor. A treat for family and friends. 10-20 lb. size—\$1.95 per lb. ppd. 6½ oz. Solid White Meat. Perfect for slicing. \$1.50 ppd.

Hickory Smoked Breast of Turkey. Ready to slice and serve. 3 lb. Christmas Wrapped Can—\$9.75 ppd.

COLUMBIA HILLS FARM
Boone Rd., Columbia Station, O.
Send me... 3 lb. cans Breast of Turkey at \$9.75 ppd.
... 5½ oz. cans at \$1.50 ppd.
... lbs. Smoked Turkey at \$1.65 lb. ppd.

My check for \$..... is enclosed
Name
Address
City Zone..... State.....

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MOKSLO ŽINIOS

Laivynas stato galingiausią radio siųstuvą

Amerikos laivynas (Navy) stato 2,850 akrų pusiasalyje, Maine valst., didžiausią radio siųstuvą, kokio dar nėra netik JAV, bet niekur kitur pasaulyje. Siųstuvą galės laisvai siųsti radio bangas į okeanų gelmes ir pasiekti Amerikos atominis povandeninius nardlaivius, esančius kelių šimtų metrų galmėse po Arktikos vandenyno ledais. Siųstuvą be to galės perspėti kiekvieną sovietų sviedinių pajudėjimą, sakysim, staiga užpuolimo atveju, galės pranešti vos tik sovietų raketoms kakilus į orą. Stotis žadama baigti 1961 metais ir ji turės mažiausiai 1,000,000 kilovatų energijos žemos frekvencijos radio bangoms nuo 3 iki 30 kilociklų perduoti.

Iki šiol galingiausios komercinės radio stotys operuoja su 50,000 kilovatų, o didžiausias laivyno siųstuvą Jim Creek, Ore., transliuoja 250,000 kilovatais. Panašios jėgos siųstuvą turi sovietai — tai vokiečių Goliath, kurį jie išsigabeno iš Vokietijos karui pasibaigus.

Stoties antenos užims ko ne visą Machias Bay pusiasalį, kur bus tuzinai radio bokštų nuo 800 iki 980 pėdų aukštumo. Stotis bus taip pastatyta, kad jos bokštai galės atlaikyti 150 mylių smarkumo audrą ir jos antenos pačios pajėgs nutirpdyti apledėjimus, iki 3 colių storumo ledo sluogsnį.

Stočiai pradėjus veikti, povandeniniams laivams nebereiks išsikelti į paviršių, norint siųsti ar priimti žinias, o galės pasilikti jūrų dugne, kur turės paskui save plaukiančias antenas.

Naujas būdas gydyti akių kataraktą

Du daktarai padarė pranešimą Palmer House, Chicagoje, vykstančiai oftalmologijos ir otolaringologijos akademijos konferencijai apie sėkmingus bandymus, atliktus su 39 pacientais, kuriems buvo pataisytas regėjimas po katarakto operacijos. Tai yra nepaprastai nagingai pagamintos plastikinės luobelės su sulenkiamomis kojytėmis. Tos luobelės yra įstumiamos į akį priešais lėlytę, kur jos ir pasilieka vietoje pašalintos natūralinės luobelės. Luobelę įstumus, jos kojytės atsistoja ir atsirėmę į akies obuoliuką, luobelę tvirtai laiko vietoje. Tokios dirbtinės luobelės ir anksčiau būdavo praktikuojamos, pašalinus katarakto pagadintą natūralinę akies luobelę operacijos keliu, bet ligi šiol jos nesilaikydavo tvirtai vietoje ir susidarydavo akies komplikacijų. Kai kurie pacientai turi tokias įdėtas luobelės jau treči metai.

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, NOVEMBER 14, 1959

Sulopė širdį, įdėjo naują plastikinį vožtuvą

Dr. William H. Muller, Virginijos universiteto chirurgas, sėkmingai "sulopė" širdį vienai moteriai beveik prieš metus laiko, įdėdamas naują plastikinį vožtuvą (valve), kurs tebedirba gerai iki šiai dienai. Plastikinis vožtuvas buvo pacientei įdėtas vietoje pašalintos aortos vožtuvo svarbiausioje kraujo apytakos linijoje. Aortinis vožtuvas kontroliuoja kraujo plūdimą iš širdies į visą kūną ir yra visų sunkiausias organas operuoti, kadangi ta aorta yra pačioje gyvybingoje kūno vietoje ir menkiausias pažeidimas gali iššaukti

krizę. Naujausiai kitas chirurgas Dr. Hufbagel iš Georgetown universiteto pagamino dar geresnį vožtuvą, kurs pataiso ir Dr. Mullerio išrasto plastikinio vožtuvo trūkumus.

NEKVARŠINK GALVOS

— Tėveli, pasakok, man, kaip smagenys galvoje veikia? — klausia vaikas.

— Palik mane ramybėje. Mano galva kitokių dalykų pilna, — atsakė tėvas, kažkur skubėdamas.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS.

NOW AT CORNELL'S

HEATS UP TO 8 ROOMS at the cost of 4

the beautiful, new **Siegler** PATENTED FORCED-AIR GAS HOME HEATER

Now gives you **FULL HOUSE HEATING**

with the miracle of **SUPER FLOOR HEAT** and there are no costly pipes and registers to install!

Does an ordinary heater force you to live in one or two rooms when the temperature drops? That's because the heat goes out the chimney or piles up on the ceiling. Siegler cuts this waste, cuts your fuel bills and gives you warm floors in every room of your home. Why? Because only Siegler has the patented Inner Heat Tubes and built-in Blower System. Buy it on a great

MONEY BACK GUARANTEE Start saving by stopping in at

Cornell Stove & Supply Co.

1904 West 51st Street Call HEMlock 4-2541 For free information

Keista, bet faktas

Pasivyti ir pralenkti Marso mokslininkus!

Kai mūsų planetos gyventojai pradėjo satelitus ir dirbtinius "mėnulius" šaudyti, iš naujo pagyvėjo kontroversija ir dėl keistų planetos Marso satelitų — mėnuliukų, kurių yra du — Phobos (Baimė), 16 kilometrų (dešimtys mylių) skersmens, ir Deimos (Siaubas), 9 kilometrų skersai, kurie pirmą kartą buvo pastebėti tik 1877 metais ir "elgiasi" kaip dirbtiniai satelitai.

Marse gyvena išmintingos būtybės

Kai nuo 1947 metų prasidėjo "skraidančiųjų lėkščių" istorika, radusi plataus atgarsio ne tik Vakaru spaudoje, bet bent pradžioje ir mokslininkų tarpe, tai sovietai laikėti labai išdidžiai, ne tik patys į tokias "lėkštas" kalbas neįsileido, bet ir iš Vakarų tyčiojosi. Šiandien bėgti sovietų mokslininkai kaip tik garsiausiai reikia, kad Marso planetoje yra gyvybė ir kad ta gyvybė turi net toliau pažengusią civilizaciją, negu žemės žmonės.

Rusų astronomas prof. Dr. I. S. Šklovski yra įsitikinęs, kad Marse gyvena ar tebegyvena išmintingos būtybės, kurios tuos Marso satelitus-mėnuliukus pastatė. Kitas sovietų astronomijos profesorius Kiril Ogorodnikov iš Leningrado pareiškė Paris-Press atstovui, kad gyvybė Marse egzistuoja "be abejonės" ir kad rusai jau statą naują "sputniką", šį kartą pavadintą "marsniku", kuri žada siųsti Marso fotografinių nuotraukų parvežti.

Kol rusai tas fotografijas parveš, dar palauksime, bet tuo tarpu įdomu, kad ne vieni sovietai tokias mokslines fikcijas platina. Kad prieš 50 metų 1908 m. birželio 30 d. Sibiro taigoje prie Tunguzkos įvykęs į vandeninės bombos panašus sprogimas nebuvo meteoras, jau sutaria ir sovietų ir Vakarų mokslininkai. Įdomu, kad ir Verner von Braun yra tokių tarpe, sakydamas: "Kodėl mes negalime padaryti tą patį šiandien, ką marsiečiai padarė prieš 50 metų, siūlydamas pradėti ruošti kelionę į Marsą, trimis pakopomis:

Kaip nuskristi į Marsą?

Pirma pakopa: Galinga raketa išsaus aeronautus nuo žemės į aplinkui žemę erdvėse skraidančių "satlą".

Antra pakopa: Kita raketa nuo "skraidančios salos" išsaus aeronautus jau tiesiai iki vieno tų mėnulių, kurie aplink Marsą skraido; ta kelionė užtruks 260 dienų.

Trečia pakopa: nuo Marso mėnuliuko aeronautai jau sparnuotu lėktuvu nuskris į patį Marsą.

Tas pats rusų astronomas Šklovskis paleido naują sensaciją, būtent, jis pastebėjęs, kad Marso mėnuliukas Pho-

bos per pastaruosius 10 metų yra pustrėčio laipsnio išskrypęs iš savo orbitos; tuo pačiu kartu Phobos pradėjo pagreitinti savo skridimą ir pradėjo artėti prie Marso. Tai yra visų mūsų žemės satelitų "sputnikų", ekspliorerių ir kt.) bendra charakteristika, kas lyg patvirtina, kad ir Marso satelitai nėra originališki mėnuliai, o yra dirbtiniai (artificial) kažkieno padaryti ir "iššauti". Netikėjams įtikinti Šklovskis pareiškė, kad jo apskaičiavimai yra paremti britų ir amerikiečių kolegų pastebėjimais ir apskaičiavimais. Pagaliau Šklovskio teigimus patvirtino žymus Marylando universiteto astrofizikos profesorius Dr. Fred Singer, sakydamas: "Kadangi mano turimieji skaičiai yra teisingi, tai išvados iš tų skaičių irgi negali būti klaidingos. Kad Phobos rodo greičėjimą, kaip tatau parodoma, tuomet šis mėnuliukas turi būti tuščiu viduriu ir visai pulonu kiaučiu".

Amerikos 100 pėdų erdvių balionas

Kad tokie tuščiaaviduriai mėnuliai yra galimi, parodė amerikiečiai, kai prieš porą savaitių, iš Wallops Island, Va., buvo raketą iššovę į 250 mylių aukštį suspaustą, 130 svarus sveriantį balioną, kurs iškilęs į reikiamą aukštį, staiga išsipūtė iki 100 pėdų skersmens arba toks didelis, kaip 10 aukštų namas. Tą balioną per 10 minučių matė visi Amerikos rytų pakraščiai arčiau Atlanto.

Tai, žinoma, yra tik patį pradžia ir palyginant su Marso satelitais Phobos ir Deimos yra tik vaikų žaistas, bet tas žaistas rodo, kad žemiečiai gali vieną sykį marsiečius pavyti ir pralenkti! J. P.

ŠKOTAS RESTORANE

Vienas škotas atvažiavo su visa šeima į Londoną ir nuvyko į gerą restoraną pasivaikinti. Susodinęs šeimą aplink stalą, jis užsakė vieną "koka kola" bonką ir penkis stiklines, — sau, žmogui ir trimis vaikams. Padavėjai pasipiktinę pasiskundė šeiminiui, kurs prieš pradėjo mandagiai, bet įsakmiai:

— Atsiprašau, ponas, pas mus tokia tvarka...

— Kas tu toks būsi? — klausia škotas pertraukdamas.

— Aš esu šeiminininkas!

— Kaip tik aš rengiausi tave pašaukti, — patenkintas atsakė škotas. — Pasakyk, kada prasidės muzika?

PRAŠAU NEKREISTI JUOKŲ

Teisėjas: Jūsų užsiėmimas, liūdininke?

Liudininkas: — Aš gyvenu iš rankos į burną.

Teisėjas: Prašau nekrešti čia juokų!

Liudininkas: Visai ne, aš mat esu dentistas.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

TRUSTO LIKVIDACIJA

Puikūs pajamų nuosavybės pirkinys

N. E. Corner 47th St. ir So. Halsted St.
4655-59 So. Halsted Street

2 krautuvės (restoranas ir taverna), 3 butai—erdvi salė susirinkimams, idealiai tinkanti visuomeniniams klubams, pašalpinėms draugijoms, darbininkų unijoms ir t. t. Automobiliams vieta kieme.

Prašo \$57,500

LABAI LENGVI ISMOKEJMAI.

Pareikalavus noriai suteiksime smulkias žinias apie išlaikymo išlaidas.

STANLEY REALTY COMPANY
REALTORS

69 W. WASHINGTON ST., CHICAGO 2, ILL.
RAndolph 6-7055

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šilpą ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimel išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Siuntiniai į Lietuvą

Mes turime sutartį su Inturistu nuo 1947 metų ir plačiai žinomi dėl puikaus patarnavimo.

MŪSŲ PATARNAVIMO MOKESTIS YRA ZEMIAUSIAS (NUO \$5.00 IKI \$10.00).

Jau dabar laikas siųsti dovanas **KALEDOMS**

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 S. State Street
Chicago 4, Ill.
WAbash 2-9354

Reikalaukite mūsų naują katalogą bei maitų sąrašą.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

